

นาฬิกาแดดของอาหีส

-อ.สมใจ-

2 พงศ์กษัตริย์ 20:5-11 และ อิสยาห์ 38:8 เป็นเหตุการณ์ตอนที่เฮเซคียาห์ป่วยหนักจนถึงต้องสิ้นพระชนม์ จึงทรงอธิษฐานขอชีวิตจากพระเจ้า อิสยาห์ผู้เผยพระวจนะได้มาแจ้งท่านว่า พระเจ้าทรงฟังคำอธิษฐานของท่านและจะต่ออายุท่านออกไปอีก 15 ปี

เฮเซคียาห์ถามอิสยาห์ว่า อะไรคือหมายสำคัญว่าพระเจ้าจะทรงรักษาท่าน

อิสยาห์ตอบว่า “ต่อไปนี้เป็นหมายสำคัญสำหรับฝ่าพระบาทจากพระเจ้า

ที่พระเจ้าจะทรงกระทำตามที่พระองค์ทรงสัญญาไว้ คือว่า จะให้เงาคืบหน้าไปสิบชั้น หรือย่นกลับมาสิบชั้น” (พงษ. 20:9)
แล้วเฮเซคียาห์ก็เลือกให้เงาย่นกลับมา 10 ชั้น

ข้อถกเถียงเรื่องนาฬิกาแดด

เรื่องเกี่ยวกับนาฬิกาแดดของอาหัทสนั้นมีข้อถกเถียงกันอยู่บ้างว่า หมายถึง อุปกรณ์บอกเวลาหรืออะไรกันแน่
ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ระบุว่า นาฬิกาแดดถูกสร้างขึ้นโดย ชาวกรีกในศตวรรษที่ 16 ก่อนคริสตกาล
ซึ่งอยู่ในยุคหลังอาหัทสกว่า 200 ปี

ข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรในสมัยซีซาร์ออกัสตัส (ไม่กี่ปีก่อนการบังเกิดของพระเยซู) ซึ่งบันทึกโดย Marcus
Vitruvius (สถาปนิกและนักคณิตศาสตร์) ระบุว่า **เบโรซุส (Berosus)** บุโรฮิตชาวเคลเดียเป็นผู้คิดค้นนาฬิกาแดดขึ้นมา
ซึ่งเบโรซุสคนนี้มีชีวิตอยู่ในช่วง กคศ. 250

ส่วนเฮโรโดตัสนักประวัติศาสตร์ชาวกรีก (440 กคศ.) กล่าวว่า **ชาวบาบิโลนเป็นผู้คิดค้นนาฬิกาแดดขึ้นมา**

ขณะที่ใน **มหากาพย์โฮเดสซีย์ของโฮเมอร์** (900 กคศ.) กล่าวเป็นนัย ๆ ถึง

เครื่องมือที่ใช้เพื่อสังเกตปรากฏการณ์ของดวงอาทิตย์ที่มีใช้แล้วในซีเรีย ถ้าสิ่งนี้คือเครื่องบอกเวลา

ก็ไม่แปลกที่อาหัทสจะมีไว้ในพระราชวังของพระองค์ เพราะจาก 2 พงศกษัตริย์ 16

เราจะเห็นว่าอาหัทสเป็นคนที่ชื่นชอบสิ่งประดิษฐ์ของชาวต่างชาติและอาจจะมึมนัวไว้เป็นของตนเอง

นาฬิกาแดดโบราณเมื่อ 2,000 ปีก่อน พบในประเทศตุรกี

ที่มาภาพ: www.dailysabah.com

ข้อสังเกตจากพระคัมภีร์

นอกจากข้อมูลทางประวัติศาสตร์แล้ว ยังมีประเด็นที่เป็นข้อสังเกตจากพระคัมภีร์ด้วย

คำว่า “**ชั้น**” และ “**นาฬิกาแดด**” (2 พกษ. 20:9-11) ในภาษาฮีบรู เป็นคำๆ เดียวกัน คือ םםםםםם (มาอะลาห์) ที่ปกติหมายถึงชั้นบันได เพราะคำๆ เดียวกันนี้ในพระคัมภีร์ตอนอื่นๆ แปลว่าชั้นบันไดทั้งหมด (อพย. 20:6; 1 พกษ. 10:19-20; 2 พกษ. 9:13; อสค. 40:6; อมส. 9:6; นนม. 3:15; 12:37)

นักวิชาหลายคนให้ความเห็นว่า “ชั้น” ที่พระคัมภีร์ตอนนี้กำลังพูดถึงหมายถึง “ชั้นบันได” ซึ่งก็หมายความว่านาฬิกาแดดของอาหัทสนั้นมีรูปทรงแบบชั้นบันได หรือ อาจจะเป็นชั้นบันไดส่วนพระองค์ที่ใช้เสด็จไปยังพระวิหารก็ได้

เพราะตามข้อมูลพบว่า มีบันไดทอดยาวจากพระราชวังลงไปทางทิศตะวันออกจนถึงประตูม้า ริมกำแพงเมือง (นนม. 3:28; 2 พศด. 23:15; ยรม. 31:40) และมีบันไดอีกอันหนึ่งจากประตูม้าทอดขึ้นไปทางทิศใต้ของพระวิหาร บันไดทั้งสองเป็นเส้นทางส่วนพระองค์ที่กษัตริย์ใช้เพื่อเสด็จไปยังพระวิหาร

ประเด็นสำคัญของเรื่องนี้ไม่ได้อยู่ที่ว่า เป็นบันไดพระราชวัง หรือ นาฬิกาแดดรูปทรงขั้นบันได แต่อยู่ที่
หมายสำคัญที่พระเจ้าทรงประทานให้กับเฮเซคียาห์ ซึ่งถ้าโดยธรรมชาติแล้ว
เงาของแสงอาทิตย์มีแต่จะทอดไปข้างหน้า แต่พระเจ้าทรงกระทำให้มันให้ย้อนกลับมาลิบขึ้น

อิสยาห์ 38:8 ช่วยให้เรารู้ว่าหมายสำคัญนี้เกิดขึ้นในช่วงบ่ายแก่ๆ

ซึ่งดูเหมือนว่าเงาของแสงอาทิตย์กำลังทอดไปจนถึงขั้นที่สิบของบันไดแล้ว ก่อนที่พระเจ้าจะทำให้มันย้อนกลับมา

เราจะอธิบายปรากฏการณ์ที่เงาย้อนกลับมาลิบขึ้นได้อย่างไร?

คำถามนี้สำคัญ ซึ่งมีความเป็นไปได้ 2 แนวทาง คือ

1. พระเจ้าทรงย้ายตำแหน่งของดวงอาทิตย์กลับมาอยู่ในตำแหน่งที่เงาแดดจะย้อนกลับมาลิบขึ้น

ซึ่งไม่ใช่เรื่องยากที่พระเจ้าจะทำแบบนั้น เพราะการทำให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์หยุดนิ่งอยู่ พระองค์ก็ทำมาแล้ว
(ยชว. 10:13)บางคนอธิบายเรื่องนี้ว่าเป็นปรากฏการณ์ซันด็อก (Sun Dog) หรือเรียกอย่างเป็นทางการว่า
พาร์ฮีเลีย (Parhelia)

ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกี่ยวกับการหักเหของแสงอาทิตย์ผ่านผลึกน้ำแข็งรูปหกเหลี่ยมในกลุ่มก้อนของเมฆ

ซึ่งมักอยู่ในกลุ่มเมฆเซอร์รัส (Cirrus) ผลึกน้ำแข็งที่วุ้นอยู่สูงจากพื้นดินราว 10 กิโลเมตร

เมื่อแสงทำมุมกับผลึกน้ำแข็งของเมฆที่ 22 องศา จะเกิดเป็นแสงสะท้อนจนดูเหมือนว่ามีดวงอาทิตย์อีก 1 หรือ 2
ดวง ในจังหวะที่เกิดปรากฏการณ์พาร์ฮีเลีย มีก้อนเมฆมาบังดวงอาทิตย์ดวงจริง จึงมีแต่ดวงอาทิตย์จำลองที่ส่องแสง
ทำให้เงาที่ทอดไปยังบันไดย้อนกลับมา

.

2. อีกวิธีหนึ่งคือ มีแสงสว่างที่สว่างกว่าแสงอาทิตย์ ณ ขณะนั้นส่องไปยังขั้นบันไดที่เป็นเงา และทำให้เงาที่ทอดลงมาเลื่อนย้อนกลับมาลิบขึ้น

แต่คำถามก็คือแสงที่วุ้นนั้นคือแสงอะไรและจะมาจากไหนในประเด็นนี้มีบางคนอธิบายว่าเป็น “เสาไฟ”

ที่นำทางพวกอิสราเอลในถิ่นทุรกันดาร หรือไฟของพระเจ้าทรงเผาไหม้หน้าดับและอาปีฐู (ลนต. 10:2)

หรือไฟแห่งพระสิริของพระเจ้าที่พุ่งออกมาเพื่อผลาญค่ายของอิสราเอลในช่วงที่โคราห์กบฏ (กตว. 16:42-45)

ซึ่งเป็นไฟจากฟ้าสวรรค์ที่ลงมาเผาเครื่องบูชาในวันที่ซาโลมอนถวายพระวิหาร (1 พศด. 7:1-3)

ไฟของพระเจ้านี้ส่องสว่างมาจากห้องบริสุทธิ์ที่สุด ซึ่งเป็นที่ตั้งของหีบพันธสัญญา

สิ่งที่เราต้องตระหนักอยู่เสมอคือ พระเจ้าทรงฤทธานุภาพสูงสุด พระองค์สามารถใช้วิธีอะไรก็ได้

เพื่อบรรลุประสงค์ของพระองค์ บางวิธีอาจจะมีคำอธิบายเชิงวิทยาศาสตร์

แต่บางวิธีอาจไม่มีคำอธิบายที่สมเหตุสมผล แต่นั่นไม่ใช่ประเด็น เพราะสิ่งที่พระคัมภีร์บันทึกไว้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

เฮเซคียาห์หายป่วยจริง เงาที่ย้อนกลับมาลิบขึ้นเป็นแค่หมายสำคัญสำหรับเฮเซคียาห์เท่านั้น

เงาที่ย้อนกลับมาลึบชั้นคิดเป็นเวลาเท่าไร?

อีกคำถามหนึ่งที่นักศึกษาอายุารู้คือ เงาที่ย้อนกลับมาลึบชั้นคิดเป็นเวลาเท่าไร

การตอบคำถามนี้ต้องย้อนกลับที่คำภาษาฮีบรูว่า 0000000 (มาอะลาห์) อีกครั้ง เพราะคำนี้นอกจากแปลว่า “ชั้น” แล้ว ยังแปลว่า “องศา” อีกด้วย นั่นคือสาเหตุที่พระคัมภีร์ฉบับ KJV และ AV แปลคำนี้ว่า degree (องศา)

ตามธรรมเนียมของยิว กลางวันมีระยะเวลา 12 ชั่วโมง (ยอห์น. 11:9)

ดังนั้นตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นถึงดวงอาทิตย์ตกคือ 12 ชั่วโมง หรือเท่ากับ 180 องศา

ดังนั้นใน 1 วันจึงเท่ากับ 720 นาที (12x60=720)

เมื่อเอา 720 นาทีหารด้วย 180 องศา จะเท่ากับ 4 นาทีต่อองศา

ดังนั้นเงาย้อนกลับมา 10 ชั้น (องศา) จึงเท่ากับ 40 นาที

ซึ่งก็หมายความว่านับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เวลาจะเพิ่มขึ้นวันละ 40 นาที

เรื่องที่น่าสนใจคือยิวจะใช้ดวงจันทร์เป็นเกณฑ์ในการนับเวลา โดยใน 1 ปีจะมี 12 เดือนๆ ละ 30 วัน และทุกๆ 3

ปีพวกยิวจะเพิ่มเดือนที่ 13 เข้ามา คำถามคือทำไม? มันเกี่ยวกับเวลา 40 นาทีที่เพิ่มขึ้นใหม่ ลองพิจารณาการคำนวณนี้

40 นาทีต่อวัน x 30 วันต่อเดือน = 1200 นาทีในแต่ละเดือน

1200 นาที x 12 เดือน (ต่อปี) = 14,400 นาทีต่อปี

14,400 นาทีต่อปี x 3 ปี = 43,200 นาที

43,200 นาทีหารด้วย 60 นาทีต่อชั่วโมง = 720 ชั่วโมงต่อ 3 ปี

720 ชั่วโมง หารด้วย 24 ชั่วโมงต่อวัน = 30 วัน (เดือนที่ 13)

นี่อาจจะเป็นเหตุผลที่พระเจ้าเองทรงเป็นผู้กำหนดเงาย้อนกลับ 10 ชั้น ไม่ใช่ให้เฮเซคียาห์เป็นคนกำหนด

เพราะถ้าเฮเซคียาห์กำหนด อาจจะเป็น 12 หรือ 40 ชั้น ซึ่งจะทำให้ความสับสนกับระบบวันเวลาอย่างมาก

ดังนั้นพระเจ้าผู้ทรงกำหนดและวางระเบียบของโลกจึงเป็นผู้กำหนดว่า 10 ชั้น

ซึ่งจะไม่ส่งผลต่อวันเดือนปีและวันสำคัญที่พระองค์ทรงกำหนดขึ้น

อีกครั้งหนึ่ง แม้ว่ามนุษย์จะพยายามหาเหตุผลมาอธิบายสิ่งที่พระคัมภีร์บันทึกไว้ อย่างที่บอก

บางเรื่องก็อธิบายได้อย่างสมเหตุสมผล บางเรื่องก็อาจจะไม่มีคำอธิบายที่สมเหตุสมผล แต่นั่นไม่ใช่เรื่องสำคัญ

เพราะคริสเตียนไม่ได้มองพระคัมภีร์ด้วยสายตาของนักประวัติศาสตร์ แต่มองด้วยสายตาของนักศาสนศาสตร์ คือ

เรื่องราวที่มีพระเจ้าอยู่ในนั้น และพระองค์ทำทุกสิ่งทุกอย่างให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพระองค์

เพื่อเป็นบทเรียนสำหรับมนุษย์

บทความ: ศจ. ดร. สมใจ รักษาศรี

ศิษยาภิบาลคริสตจักรแห่งความเชื่อแบบดีสต์

อาจารย์สถาบันพระคริสตธรรมศึกษา Faith Bible Institute

ผู้อำนวยการสถาบันครอบครัวไทย

ภาพ: Mick Haupt on Unsplash

ออกแบบ: Zippy

<https://christlike.co/resource/shadow-ten-steps-backward/>